

Poštni Glasnik

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Cena: Za poštne uslužbence po 48 kron, za druge naročnike po 60 kron na leto.

Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. — Reklamacije, oglase in drugo na upravništvo lista (Gospodarski urad poštne in brzojavnega ravnateljstva.)

Rokopisi se ne vračajo.

Letnik I. V Ljubljani, dne 15. novembra 1921. 20. številka.

Občevanje z nižjimi in predstojniki.

Misli iz G. H. Lorimerjevih pism nekega dolarskega kralja, ki jih je pisal svojemu sinu. — Nabrala in prevedla Malči Leonardova na Turjaku.

Brez predstojnikov bi na tem svetu ne mogli živeti, kvečjemu kot postopači, a še ti imajo po enega — orožnika.

Ako ti stori predstojnik krivico, si lahko dovoliš, da si povsem miren; ako si pa v zmoti, si pa ne dovoli, da bi se razburil. Konec vseh koncev mora vsak človek na svetu pretrpeti nekaj krivic in nekaj krivičnega postopanja.

Ne občuj s podrejenimi v oholem tonu predpostavljene. To koristi le človeku, ki je duševno plitev. Občuj s podrejenim kakor s tovarišem. To je vljudnost brez ponižanja, prijaznost brez prevelike zaupljivosti, samozavest brez ošabnosti in napuha. Predstojnik, ki obvlada strokovno znanje svojega poklica, občuje s svojimi podrejenimi, ne da bi obstojala kaka domišljava meja med njim in njimi. Oni bodo resnico že videli — ako obstoja.

Premišli vsikdar, preden izrečeš komu trdo, karajočo besedo. Ne zamudi pa nikoli priložnosti, spregovoriti lepo, vljudno besedo. Neutemeljena graja je ravnotako neprikladna kakor neutemeljena hvala. — Obe utrudite.

Na svetu je mnogo konj, ki ne peljejo brez biča; zategadelj jih ne uporabljaj pri onih, ki radi vlečejo.

Vedno se prej prepričaj, ako je kdo v resnici kriv, preden ga pokaraš. Če podrejenega nahruliš, pa ne ve zakaj, ti bo od dne do dne občutljivejši; pri vsem tem ti pa skače na levo namesto na desno.

Pohvala in priznanje zadostuje pri marljivem uradniku že, ako jo izraziš od daleč, le denar v gotovini, ta ne sme mimo denarnice.

Vesten predstojnik mora vse videti, ne da bi volunil, vse slišati, ne da bi prisluškoval, vse vedeti, ne da bi spraševal. Kdor hoče biti predstojnik urada, ta mora imeti vse uganke v žepu.

Ako si zasledil slabosti podrejenega, ne zakrivaj lastnih pred svojimi očmi. Avtoriteta zaslepi marsikaterega tako, da ne vidi niti svojih lastnih kurjih očes. Ko si gotov

z drugimi, opazuj samega sebe. Če želiš približno zanesljiv rezultat, tedaj priračuni svojim podložnim 50 % k njih pet dobrim lastnostim, katerih ne vidiš in sebi prav toliko, manj pet svojih slabih lastnosti, na katere si pozabil.

Ako so velike tvoje zahteve do podrejenih, tedaj smejo podložni tudi od tebe nekaj pričakovati. Želiš vzbuditi pri podložnih prepričanje, da so tvoji interesi tudi njih interesi, tedaj ne zamudi prilike dokazati jim, da so njih interesi tudi tvoji interesi.

Zmožen in vsestransko uporabljen uradnik se nikdar ne pritožuje čez svojega bivšega predstojnika; **nezmožen in neuporabljen uradnik**, pa nasuje s svojim jezikom na svojega predstojnika toliko namišljenih pritožb, da bi lahko zgomadil z njimi Golovec.

Uradnik, ki ne premišluje pri delu o drugem kakor le o delu, naredi še enkrat toliko kakor dotični, ki dela in premišluje le o pritožbah. Zategadelj ne nudi podložnim nobene povoda do pritožb in naj si bo še tako malenkosten.

Tajnost dobrega vodstva tiči v stremljenju odvracati podrejene od slabih potov, ne pa jih za storjene pregreške takoj kaznovati.

Mnogi izmed tvojih podrejenih bodo najbrže zatrjevali, da te ne briga, kaj da počnejo s svojim časom, da pa ne bodo premišljevali, kaj bi počeli s tvojim časom, za to se moraš brigati.

Vsestransko uporabljen uradnik se bo redkokdaj pritožil pri svojem predstojniku, da je zapostavljen ali da so njegovi predpostavljeni na njega ljubosumni. Le plitvi uradniki nagačajo svoje glave s takimi mislimi.

Vzdrži sočutje s svojimi podložnimi! Ako stojimo visoko na hribu in gledamo le v oblake, izgubimo vse krasote v dolini. Zelo napačno je, da buši mnogim mladim predstojnikom vsak malenkosten uspeh takoj v glavo. Namesto, da bi s svojimi podložnimi sočustvovali in jih s svojo avtoriteto brzdali, zgrabijo za bič, s katerim pobijejo vsako približanje svojih podložnih. Predstojnik, ki živi v domišljivi svoje avtoritete, polni svoj urad s samimi nezadovoljnimi.

Noben predstojnik naj ne zahteva več, kakor zmora sam. Kdor ne zna ubogati, ta tudi ne zna poveljevati. Ako so službeni predpisi za njega težki, so samoumevno tudi za podložne, ki nimajo za spolnitev predpisov niti polovice toliko interesa, kakor on sam. Ni boljše budilke, kakor predstojnik. Podložni morajo vedeti, da imajo predstojnika, ki pozna njih delo že po vogalu seznama.

Ocenjuj svoje podrejene le po svojem lastnem opazovanju in po svojem lastnem prepričanju. Pravičen predstojnik ne potrebuje detektivov. Kdor ne proučuje človeške naravi, ta tudi ne umeje vzgajati.

*

Zastrašiti podložnega ni nobena umetnost predstojnika. Podložnega, ki trepeta pred tvojim obličjem, imaš vedno za hrbtom.

*

Ceni zvestobo svojih podrejenih. Ona je zlato brez tržne cene, ki se ne da preplačati.

*

Pičla plača dela počasne delavce in brezbrizne uslužbence; ni težko dobiti slabo plačano službo. Dobro plačan mož se drži bolj svojega predstojnika, kakor kak bodoči svak prijaznega gospoda, ki mu vedno prinaša bonbončkov.

*

Ne izigravamo enega tovariša proti drugim z namenom, omalovaževati vrednost dela, ki ga izvršuje zmožen in vesten tovariš. Nasprotno, ceniti moramo vsako službeno mesto pričeniši pri najnižji vrednosti, ki mu jo prisojamo. Pustimo vsakemu uslužbencu zavest, da je tudi on eden izmed glavnih faktorjev ali delov upravnega aparata; ne sme pa pri vsem tem pozabiti, da imajo stroji tudi zadostno število nadomestnih delov, ki jih lahko takoj uvrstimo, če nam stroj nenadoma odpove. Ena izmed mnogih človeških slabosti je, da mnogi živijo v domišljiji, da mora takoj vse vrag vzeti, ako odpovedo svoje sodelovanje. Narobe. Znak slabega vodstva je to, če so sestavni deli upravnega aparata v resnici tako uvrščeni, da bi obrat zaradi ene same moči zaostajal.

*

Važno je, da se čutijo nižji in višji pri izvrševanju svojih službenih dolžnosti srečne in zadovoljne. Zato privoščimo tovarišem, ki zavzemajo slabša mesta in so slabše plačani, mero vljudnosti in spoštovanja.

*

Ne zalezuj svoje podložne na nedostojen način, s katerim si lahko izpodkoplješ spoštovanje in avtoriteto. Tudi se ne obračaj do podložnih zadirčno, da se ti ne prihljuje, kadar jim prideš pred oči. Predstojnik ima pravico in dolžnost, da izve in preišče vse, svoje poizvedbe pa izbira vsikdar odkrito in prostodušno v nadeji, da najde vse prav in ne morda z namenom in željo, da bi izvohal napake svojih podložnih na defektivski način. Predstojnik, ki govori proti odgovornemu tovarišu na način kakor bi hotel reči: »tu je zopet nekaj, kar vzajemno popravimo in spopolnimo v interesu našega (ne mojega) skupnega dela«, ne pa morda na način, kakor da bi hotel reči: »ha, ha, ha, pa vas zopet imam!« je pravi predstojnik. Za predstojnika, ki ravna s svojimi podložnimi tako, bodo njegovi podložni vse storili. Pa ne le za njegovo osebo, temveč tudi za njegovo dobro ime.

*

Predstojnik ima oči, s katerimi more opazovati ljudi; ako pa svojih oči nima vedno odprtih, se mu lahko pripeti, da sem ter tja kaj prezre. Predstojnik ima pa tudi oči, ki so neprenehoma uprte v njega, in te oči ne bodo prav gotovo nikdar ničesar prezrle. Tedaj glej, da ne boš na glas le kot prijazen, ljubezniv ali neprijeten predstojnik, temveč, da boš vsepovsod znan tudi kot pravičen predstojnik.

Strokovni del.

Občinstvo in pošta.

Nobena druga panoga državne uprave ni v tako tesni zvezi z občinstvom kakor pošta. To je naravno, če pomislimo, kako važno gospodarsko nalogo pošta izvršuje. Za-

našajoč se na pisemsko tajnost, izmenjuje narod s pomočjo pošte svoje najdelikatnejše in najintimnejše misli in čustva. Pošta je vez, ki veže po svetu razkropljeno rodbino. Ona pomaga industriji, trgovini in poljedelstvu. Z njeno pomočjo se pričkamemo in zopet pobotamo. Mnogo pripomore k razširjanju izobrazbe. Posreduje, ko razpravljajo o političnih vprašanjih. Pošta je pomočnik celokupne javne uprave. Z eno besedo: Njen razvoj koristi vsakomur.

Ni se nam torej treba čuditi, če občinstvo mnogo rajši plačuje njene stroške, kakor pa državne izdatke za druge panoge, tako posebno za vojsko, tudi za sodstvo in drugo.

Pa, če pravimo, da je ljudstvo pošti naklonjeno, povejmo tudi to, da ni nobene panoge, ki bi bila tako zelo izpostavljena krivičnim zahtevam in neutemeljenim pritožbam. Medtem ko se napake in neprijetnosti, ki izvirajo iz drugih panog, prenašajo rade volje, in se povsod vsak najmanjši napredek, posebno v naši dobi, s hvalečnostjo pozdravi, se mi zdi, da ljudje pričakujejo od naše pošte njene takojšnje popolnosti.

Kadar se iz katerega koli vzroka, največkrat zaradi korespondentove malomarnosti, ni odgovora ali pa se nekoliko zakesni, kadar se hoče kdo izrezati, ker ni odgovoril, vedno »se pismo izgubi« in se obsodi pošta, ki ni točno izpolnila svojih dolžnosti ali jih je pa sploh zanemarila. Če mora kdo pošto po telefonu poklicati dvakrat, ker se ni centrala takoj javila, jo že zopet preklinja. Pride višja sila. Sneg nam uniči proge. Zopet ne upošteva nihče, da ni več onih bakrenih žic, ki smo jih imeli nekada, in ko ljudje ostanejo brez telefonske zveze, je kriva zopet slaba uprava. Zdaj pa zdaj se razhudi kak člankar v časopisju in nas obdela, da je grdo. Uredništva pa sprejmo vse, samo da se ne zamerijo.

Pri tem ne trpi samo ugled poštne uprave, temveč tudi ugled celega stanu. Iz takih člankov bi človek posnel, da naši ljudje vsi vprek kradejo naročnikom časopise in jemljejo pisma, brzojavni mojstri pa razdirajo telefonske in brzojavne proge, namesto da bi jih gradili.

Vidimo torej, da je še mnogo ljudi, ki nimajo pravega pojma o razmerju med pošto in občinstvom in si domišljajo, da se njih interesi križajo z interesi pošte.

Kdor gleda na pošto iz tega vidika, jo gleda popolnoma napačno. Kakor vsaka druga, se obremenjuje tudi naša država z ogromnim delom, ki ga zahteva od nje poštna stroka, vendar samo v dobrobit ljudstva.

Dandanes, ko se je pošta po silnem prizadevanju glede na rastočo potrebo močno izpopolnila, ni naloga ljudi, da samo zabavljajo čezno, temveč, da ji vsak po svojih močeh pomaga. Pošta je treba smatrati kot eno najboljših institucij in jo ob vsaki priliki, četudi le moralno, podpreti. V naprednih deželah se narodi v poštno upravo ne zaganjajo tako kakor pri nas. To je lep znak, kako smo malenkostni. Ljudstvo tam kar tekmuje v podpiranju uprave.

In tako je prav. Edino dobrohotno stališče občinstva napram upravi bo pripomoglo k temu, da odpravimo še te nedostatke, kar jih imamo.

J. T.

Erariziranje razrednih poštних uradov.

Po mučni svetovni vojni, ko so korakale hrabre srbske čete v Slovenijo in so zasedle jugoslovanski del prejšnje Avstrije, je ustanovil Narodni svet v Ljubljani meseca novembra 1918 poštno in brzojavno ravnateljstvo za Slovenijo, katerega težavno vodstvo in ureditev je prevzel sedanji direktor g. dr. J. Debelak. Ravnateljstvu za Hrvatsko in Bosno sta ostali v istem obsegu v Zagrebu in Sarajevu, kakor sta še danes in kakor sta bili pred vojno. Nemogoče je bilo v novi državi enotno poslovanje, srbski zakoni se niso mogli kar čez noč uveljaviti. Vse to je prisililo poštne voditelje, da so večinoma še do danes obveljale nekdanje avstrijske poštne naredbe.

Avstrijska poštna uprava je delila urade v erarne in razredne, katere je imenovalo nevedno ljudstvo neerarne ali zasebne, akoravno je poslovanje povsod enako, uradi sami pa so vsi last države. Razliko med erarnimi in razrednimi uradi je kazalo samo njim dodeljeno osebje, katero se še danes hoče deliti v pragmatično osebje in v osebje poštne uprave, ki se danes imenuje poslovno osebje. Razlika je torej ta, da je pragmatično osebje dodeljeno erarnim, poslovno pa razrednim uradom, pri katerih ima osebje v gotovih slučajih bolj naporno in tudi daljšo službo. Odkod prihajajo poslovni revčki, pa mi ni znano in menda tudi ne pridem temu na sled. Birokratično oko pravice tega do danes ni uvidelo in tako tavamo še danes v tisto temo, ki ponižuje ugled poštnega osebja, mu jemlje čast, dela razkol in nezadovoljnost in daje ljudstvu nezaupanje do poštne uprave.

Popisovati pragmatično in nepragmatično osebje smatram danes za popolnoma nepotrebno, ker je samo ob sebi razumljivo, da je pragmatično osebje nekdanje avstrijske države pri preobratu izginito, zakaj potomcev Marije Terezije v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev nimamo več. Vse poštne osebje služi eni in isti demokratski državi in vsi spadamo pod eno in isto državno streho.

Jugoslovanska pošta zahteva, kakor jo rabi zdravi narod, nujno in dobro reformo. Osebje mora imeti enake dolžnosti, a tudi enake pravice. Uradi so last države, za katere je dolžna skrbeti, kakor mati za svojo deco in to za vse enako. Manjši uradi, kateri so za državo samo pičavke, naj se opuste, razširijo naj se poštne nabiralnice in obenem spremene v poštne ekspoziture.

Erariziranje razrednih uradov se lahko izvrši pri dobri volji popolnoma mirno, brez vsakega parlamenta. Poštna uprava odkupi uradni mobilar, ki je sedaj last uradnih predstojnikov, da mobilije po obrtnikih ceniti, plača odkupnino in vpiše vse predmete v uradni inventar. S tem bodo izostale tudi prošnje za zvišanje uradnega pavšala.

S to ureditvijo izginejo neerarni uradi. Država bi pridobila veliko last, ogromno premoženje, povzdignila bi ugled poštne uprave in osebja. Besedo neerarni bi ne rabil nihče, promet bi se vzdignil, ljudstvo bi zaupalo poštne poslovanju in spoštovalo poštne urade, kakor druge državne urade in oblasti.

Organizatorično gibanje.

Seja širšega odbora »Zveze« dne 12. novembra 1921.

Predsednik poroča, da se je 30. oktobra t. l. odpeljal v Beograd, ker je bilo treba urediti nekaj nujnih vprašanj. Najprej se je hotel informirati, kaj je z novo pragmatiko. Ministrstvo je namreč zahtevalo po poštne ravnateljstvu od naše »Zveze«, da se mu tekom osmih dni predloži načrt za službeno pragmatiko. Zveza je odgovorila, da prosi predvsem za jasna navodila, ker ji ni znano, če dobi poštna stroka lastno pragmatiko ali je treba le k običnemu osnutku dodati gotova določila z ozirom na značaj naše službe, oz. ali je treba podati samo prehodne določbe.

V Beogradu je izvedel, da je ukinjenje poštnega ministrstva gotova stvar, ker ni proti ukinjenju razen našega ministrstva samega nihče protestiral. Dodeljeni bomo torej prometnemu ministrstvu in dobimo lastno pragmatiko, ki se bo naslanjala na občo in železniško. Taka pragmatika je že izdelana ter jo dobe v najkrajšem času vsa društva na upogled.

Interveniral je pri ministrstvu zaradi imenovanja onih praktikantov, ki so položili v juliju izpit. Izvedel je, da bodo imenovani koncem februarja, kakor njih zagrebški kolege, ki pa sedaj posečajo še tečaj.

Nadalje je s težavo izposloval imenovanje onih 39 slug, ki so bili pri zadnjem poduradniškem imenovanju prezrti.

Ta odlok je že prejelo naše ravnateljstvo in je zadeva s tem definitivno urejena.

Obljubilo se mu je, da bodo oni privremeni poštarji, ki so bili pred uredbo o regulisanju že oficijanti, prejeli osebno draginjsko doklado po šemi A. Praktikanti, aspiranti in pomožni sluge bodo prejeli stare draginjske doklade v kronah in nove dinarske plače dotlej, da bo naše ministrstvo v dogovoru s finančnim ministrstvom rešilo to vprašanje. Odpadel bo pridržek, da ne sme nihče imeti večjih prejemkov kakor jih je imel do 1. maja t. l. Pisarniško pomožno osebje se uvrsti po tablici III. C b in ne po točki c kar je bilo krivično.

Gospodu generalnemu direktorju je povedal, da imajo pragmatični uslužbenci v Sloveniji zakonito pravico zahtevati preduradno plačo in se jim ta pravica ne more odvzeti z odloki, kakor se je to zadnji čas zgodilo. Gospod generalni d. je obljubil, da se bo v tej zadevi pogovoril z ministrom.

Ker je zaradi pičlo odmerjenih prejemkov ambulančno uslužbenstvo v brezupnem položaju, se je za te reveže naj-energičneje zavzel in se mu je obljubilo, da se z januarjem prejemki zvišajo.

Povedali so mu, da bo dekrete onemu uradništvu, ki je postalo po uredbi o regulisanju znanja i plata pragmatično, naredilo poštne ravnateljstvo.

Tovariš višji oficijal Janežič je nato poročal o zadnji seji Osrednjega društva javnih nameščencev. (Glej članek: »Naše draginjske doklade«.)

Druga točka dnevnega reda so tvorili došli dopisi. Savez v Beogradu je sporočil, da so vesti, ki pripovedujejo o zatvoritvi poštanskega doma in o preiskavi, v kateri se nahaja naš predsednik Toma Jovanović, navadne klevete. Res je samo to, da je gospod Jovanović sam zahteval revizijo društvenega premoženja, da dokaže neosnovanost zakotnega govorenja.

Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi na zborovanje, ki bo 14. novembra t. l. Sklene se, da se zborovanja udeleži predsednik Urbančič kot delegat naše Zveze.

Tovariš Rozman poroča o prejemkih in izdatkih, ki jih je imela Zveza povodom počaščenja gospoda generalnega direktorja.

Tovariš Jereb interpelira predsednika zaradi zapostavljanja nekaterih oficijalov, ki so naredili lansko leto prometni izpit. Sklene se, da predsednik Zveze intervenira v tej zadevi pri ravnateljstvu.

Končno je še poročal predsednik Urbančič o nekaterih gospodarskih zadevah.

Tajništvo.

Gospodarski in stanovski del.

Profesor Jožef Reisner:

Naše draginjske doklade.

(Ponatis iz „Našega Glasa“ števil 45.)

Beograd, 5. novembra 1921.

Dnevnik bode prihodnje dni poročali o sklepih zakonodajnega odbora in parlamentarnih klubov glede naših službenih prejemkov. Poročila gotovo ne bodo podala jasne slike o stanju, v kakršnem je naše vprašanje. Da boste mogli dnevne vesti s primerno kritičnostjo presojati, vam popišem potek tozadevnih razgovorov do današnjega dne.

Uredbe, ki se tičejo draginjskih doklad javnih nameščencev in vpokojencev so: DR. broj 130.000 od 7. oktobra 1920, DR. broj 60.001 od 20. maja 1921, DR. broj 80.000 od 11. junija 1921.

Te tri uredbe so bile pred enim mesecem razpravljane v zakonodajnem odboru. Zakonodajni odbor, ki ima nalogo, uredbe revidirati in izjaviti, ali naj se ukinejo, ali ostanejo neizpremenjene ali izpremenjene še nadalje kot zakon, je

odločil, da se imajo imenovane uredbe združiti v eno samo uredbo. V tem smislu so bile uredbe vrnjene računskemu računovodstvu. Tam se je izdelal nov načrt in ga pregledal, ali so uvidene one izpremembe, ki jih zahtevamo. Dognal sem, da je novi načrt samo spretno združenje starih naredb v stilistično enotno uredbo, da pa ne pomeni v nobenem oziru nikakega zboljšanja dosedanjega stanja.

Tem jasneje se pa iz tega načrta razvidi, kako velikanška razlika je med dokladami na teritoriju Srbije in Črne gore in zunaj tega teritorija. Sestavlil sem različne primerjalne tabele, opozoril na važnost prilike, da se napake popravijo, najpreje svoje ožje tovariše uradnike v skupščini, politične somišljenike v zakonodajnem odboru, natančno sem informiral referenta v zakonodajnem odboru (republikanca poslanca g. Djonovića) in sem dosegel, da je danes (5. novembra) končno demokratski klub (ki mu kot član pripadam) razpravljaj o tej zadevi. Demokratski klub se je na podlagi mojega poročila izrekel za to, da se izdelani načrt zavrže, da se pokoplje razlikovanje med uslužbenci »na teritoriju« in »zunaj teritorija«, da se uvede za celo državo enotni sistem, in sicer službenih mest z dokladami, primernimi draginjskim razmeram. V to svrhu se morajo uslužbenci iste kategorije izenačiti v plačah za celo državo, draginjske doklade pa se morajo ugotoviti po razredih in je za uvrstitev v draginjski razred edino merodajen draginjski položaj službenega mesta.

S tem sklepom so dobili demokratski člani zakonodajnega odbora odločno direktivo, kar jim je predlagati v torek (8. novembra), ko pride prej imenovani načrt na razpravo. V torek bo načrt vrnjen finančnemu ministarstvu, ki bo na tej seji dobilo tudi točna navodila, kako mora nova uredba določiti draginjske doklade. Ker je gospod referent istega mišljenja, ni dvoma, da bo sklep zakonodajnega odbora isti kakor demokratskega kluba.

Kolike bodo nove doklade in koliko draginjskih razredov, seveda danes ne morem reči. Odločevalo bo seveda tudi stališče finančnega ministarstva. Slučaj, da je finančni minister odsoten, je odločil, da se tudi Demokratski klub ni mogel pečati s sklepanjem o finančnih detaljih, da je temveč samo načelno sprejel moj predlog.

Jasno je, da tudi moj predlog ne more v vseh detaljih biti merodajen za odločitev, ki pride. Navedem primer, ki naj pokaže prehod iz današnjega stanja v novo uredbo; ta primer se tiče samo uradništva, izenačenega v dinarskih temeljnih plačah.

Po današnjih uredbah so draginjske doklade dnevno v dinarjih:

Na teritoriju Srbije in Črne gore:

Pri temeljni plači	Beograd	Mesto	Trg ali vas
do 2999	33:35	29:90	25:30
do 4999	36:25	32:25	27:50
do 7499	43:50	39:—	33:—
od 7500	50:75	45:50	—

Izven Srbije in Črne gore:

Pri temeljni plači	I.	II.	III.
do 6999	18:70	17:60	16:50
do 8999	22:—	20:90	19:80
od 9000	27:50	26:40	25:30
	Primorje Dalmacija Sarajevo Zagreb Zemun	Banjaluka i. t. d. Ljubljana Maribor i. t. d. Varaždin	Vsa ostala mesta

Moj predlog ustvarja kontinuiteto v padanju doklad in odpravlja razliko teritorija, ker dopušta uvrstitev in premaknitev v razred, ki odgovarja dejanskim razmeram:

Pri temeljni plači	Beograd	Draginjski razred			
		I.	II.	III.	IV.
do 2999	33	29	25	22	19
do 4999	36	32	27	23	20
do 7499	43	39	33	28	25
do 8999	50	45	39	34	31
od 9000	55	50	44	39	36
		Mesta Srbije (našteta) in n. pr. Zemun	Trgi Srbije (našteta) Primorje Dalmacija Sarajevo Zagreb in n. pr. Ljubljana	Banjaluka i. t. d. do Varaždina	Vsa ostala mesta

(Dnevnice sem zakrožil na dinarje.)

Razen tega je izpremeniti, oziroma izenačiti rodbinske doklade, ki so danes v Srbiji 5 din. dnevno za vsakega člana, izven Srbije 3 din.

Po istem načelu je urediti draginjske doklade vseh drugih uslužbencev, poduradnikov in slug. Pri njih so v Srbiji razlike med 14 in 17.60, izven Srbije med 12.65 in 13.75. Te razlike niso tako velike kakor pri uradnikih. Najslabše pa je razmerje med dokladami za vpokojence. V Srbiji med 412.50 in 248.94. V tem oziru ne navajam nobenih detaljnih predlogov, ker je treba počakati definitivnega odloka v prvem vprašanju.

Zagotavljam predvsem vpokojence, kakor tudi poduradnike in sluge, da bomo jaz in drugi moji tovariši poslanci njih prejemke po enakem načelu izpremenjene predlagali.

Tako stoji vprašanje doklad danes. Z delom hitimo, toda žalibog, počasi napredujemo.

Tako ne ide.*)

Jedan od mnogobrojnih naših ministara na razpoloženu nedavno je držao u provinciji politički sastanak, na kojem je činovnicima, pristašama svoje stranke kazao, da molbe i pritužbe, koje imaju, šalju na vladu putem tajništva njihovog političkog kluba u istom gradu. Što to znači zna svatko, samo izgleda, da neznaju bivši ministar ni oni, kojima je to kazao. Kamo bi došlo javno namještenišvo kada bi svi i u svakom mjestu predavali svoje molbe i tužbe na vladu bilo pokrajinsku bilo na ministarstvo putem tajništva političkih stranaka, koje su na vladi? Što će oni činovnici, koji nisu pristaše vladajućih stranaka? Oni su valda protiv države, njih bi trebalo smjestiti kao protudržavne. Po tom bi svi činovnici morali biti pristaše vladajućih stranaka. Moralji bi paziti, nije li možda koji činovnik član koje druge stranke, koja nije na vladi. Smjestiti to treba javiti mjesnoj političkoj organizaciji, da se ovakvo-ga protudržavnika makne iz službe, pa da se na njegovo mjesto postavi onaj, koji ima povjerenje vladajuće mjesne organizacije makar nimao ni kvalifikacije. Nije ni to dosta. Takvi činovnik prema tomu treba postupati i sa gradjanima i seljacima. Proganjati ga na svakom koraku, jer je protiv države. SJN je tražio i traži, da javni namještenici uza savjesno obavljanje zvaničnih poslova sudjeluju i u javnim poslovima, da imaju sva gradjanska i politička prava, koja ima i svaki drugi gradjanin. To Savez traži, za to se bori i boriti će se, to mora i postići. Ali će se boriti i proti tomu, da političke stranke bile na vladi ili u upoziciji, upli-višu na javne namještenike u svoje korteške svrhe, jer tim činovnik dolazi u sukob sa narodom, za kojega radi, za kojega se žrtvuje. Dolazi u sukob sa onim dijelom naroda, koji momentano nema povjerenja u sistem, a mora po svojem položaju raditi i živjeti za sav narod, za cijelu državu.

*) Pod tem naslovom prinaša zagrebški »Naš Glas« broj 44 članek, ki ga prinašamo v celoti brez komentarja.

Pojam narod, država i sistem luči narod, a moramo ga i mi lučiti. Za narod i državu nema večje propasti, nego ako narod i državni namještenici — stup države, nemaju jedan u drugoga povjerenja. Na ovaki se način ne će steći to povjerenje. Politička stranka, koja je na vladi, ako bi se ovakvim metodom nastavilo, brez obzira na stručnu spremu, kvalifikaciju i savjesnost, promiče svoje sumišljenike na štetu drugih, pa kako spremnih i savjesnih. Sada su nam jasni progono i premještanja mnogih činovnika bez ikakve disciplinarne istrage. Ti progono i premještanja su u zadnje doba tako učestali, da nas duša zebe, što se sve može dogoditi, ako se ovakovi progono nastave. Otkuda nove sile, a otkuda troškovi za selenje? Da državni aparat funkcionira, mora imati sile. Jedna stranka ne će nikada nasmagati samo svojih pristaša. Morati će posegnuti za drugima, koje će momentano predobiti raznim obećanjima i zastrašivanjem. Priznajemo, da će ih i naći, ali tako dugo, dok bude na vladi. Čim se promijeni novi kurs, ovako »svijesni pristaše« će biti obožavatelji nove vlade. Drugim riječima: prosperirati će oni državni namještenici, koji budu puzavci, a takovi su obično nesposobni. Sposoban je i savjestan činovnik svijestan, da po svojoj spremi, savjesnosti mora dobiti i odgovarajući položaj. Za to neće puzati, denuncirati i potkapati druge. Pošto će se razočarati: bit će proganjan, premještan, zapostavljan tako dugo, dok ga ili ne otpusti ili dok se sam ne zahvali na državnoj službi. Tako bi malo po malo ostali u državnoj službi sami puzavci, denuncijanti i nesposobnjaci — stup države, omraženi kod naroda pa i kod onih, koji ih trebaju. Dužnost nam je na ovo upozoriti dok je vremena. Neka se prestane ovako opasnim eksperimentiranjem. Dobro bi bilo, da se gospoda eksministri i drugi političari svih političkih stranaka zamisle u ovo pitanje, koje nije samo pitanje javnih namještenika i političkih stranaka, nego općenarodno — državno pitanje.

Razne vesti.

Začetek pisemskih nabiralnikov.

Pisemski nabiralniki so se začeli uporabljati v začetku šestnajstega stoletja v florentinski republiki. Znano nam je namreč, da je bila v tej državi slaba navada, da so postavljali v mestne cerkve, posebno v »Santa Maria del Fiore«, lesene škatle, ki so imele eno samo odprtino, v katero so ljudje metali pisma z anonimnimi ovadbami. Taki škatli so rekli »tamburo«, po naše boben. Ključki so bili spravljani pri članih vlade, ki so zdaj pa zdaj te tajne ovadbe pobrali in zadevo zasledovali.

Avtorji ovadb so si izmislili pametno sredstvo, da so lahko dokazali, če je bilo treba, da so oni vrgli ovadbo v škatlo. Presekali so kovan novc na dvoja. Eno polovico so dali v pismo, ki so ga vrgli v »boben«, drugo pa so spravili. Ovadena oseba je bila obsojena na denarno kazn. Ovaduh je hotel dobiti delež, ki je po zakonu iznašal četrtno denarne kazni. Podal se je k sodniku, ki je bil z zadevo zaposlen in dokazal z drugo polovico presekanega novca, da je on tisti, ki je ovadil.

Samo po sebi se razume, da so ti »bobni« povzročili mnogo škandalov in še več gorja. Njih namen je bil v za-

četku ta, da varujejo svobodo državljanov republike. Rezultati teh ovadb pa so bili največkrat čisto nasprotni.

Iz teh zloglasnih florentinskih »bobnov« se je razvil nedolžni poštni nabiralnik, ki si ga je pošta izposodila od Pravičnosti za svoje miroljubne namene. J. T.

Smešnice.

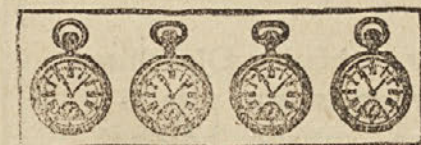
(V naši krojačnici.) Višji kontrolor prinese površnik in vpraša vodjo:

Prosim, pregledajte ta moj edini površnik in povejte mi, če se da sploh še popraviti.

Vodja: Na tej strani ni nič prida. Obrnili ga bomo.

Višjemu kontrolorju se zsvete oči: Krasna misel! Torej se da površnik vsako drugo leto obrniti. Predlanskim ste mi ga že.

Odgovorni urednik Janko Tavzes, višji poštni oficijal, Ljubljana. Izdaja „Zveza poštne organizacij za Slovenijo“ v Ljubljani. Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Zahtevajte cenik
zastonj
in poštne prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (63)
Mestni trg šte. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Trgovina usnja

ANTON KUNSTEK, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja v vsaki množini

Cene solidne in nizke!

(52)

Kdor še lista ni naročil,
naj to stori takoj!

Telefon št. 508.

Št. poš. čekov. ur. 12051.

OBRITNA BANKA

v Ljubljani, Kongresni trg št. 4

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Najmodernejše obleke, površnike za gospode, kostume, pomladne toalete za dame.

Obračanje oblek, moderniziranje kostumov v osmih dneh.
Uradništvo obleke na obroke!

Lastna zaloga najfinejšega blaga in žimic (Rosshaar) za obleke.
Cene delu za moške obleke 600 R, ženske kostume 650 R.

S. Potočnik, Šelenburgova ulica 6/I, Ljubljana.

(30)

Trgovci! Trafikanti!

POZOR!

Cigaretni papir, stročnice, Oleschua papirčke z vodotiskom, pisalni papir, rokavice, sukanc, bombaž, kremo, ličilo, konjske ščetke, vezalke, sesalke, plavila ter vsako vrsto galanterijskega in manufakturnega blaga kupite najceneje in po konkurenčnih cenah pri

(35)

tvrdki

Oroslav Čertalič, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 33

Trgovka Josip Petelinc □ Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7

(10)

Tovarniška šivalnih strojev v vseh opre-
zaloga — mah, materijal kot pred vojno. — Igle, olje in vse posamezne dele. — Galanterijo, modno blago, nogavice, srajce, na debelo in drobno.

Ugodni plačilni pogoji.

FRAN ŠKAFAR ^[50]

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča za vse stavbene in pohištvene mizarske izdelke.

Zaloga pohištva!

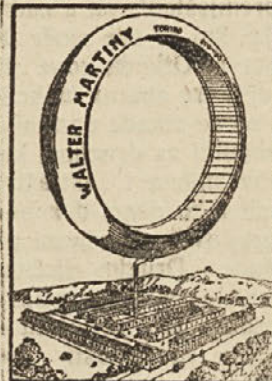
Solidne cene!

(71)

Karlo Pečenko

trgovina z usnjem v Ljubljani. Sv. Petra c.

se priporoča.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovarne automobile tovarne Walter Marting. — Autogaraže in autodelavnice s stiskalnico za montiranje gumijevih obročev pod vodstvom inženirja v

Centrala:

Ljubljana,

Rimska cesta št. 2.

centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovor. avtomobilov

Podružnice:

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. št. 470.

Maribor, Jurčičeva ulica 9, telefonska št. 133.

Beograd, Knez Mihajlova ulica broj 3. [40]

Velika zaloga **novih dvokoles** različne pneumatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjel-u, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. (48)

Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.

Vsi se morate prepričati,

če še ne veste, **da ima najcenejše in najboljše blago** za moške in ženske obleke kakor sukno, volno, parhent, kambrik, hlačevino, plavino, platno, izgotovljene obleke, kravate, ovratnike, predpasnike, nogavice itd. tvrdka (73)

I. N. Šoštarich

Maribor, Aleksandrova cesta 13.